

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY z języka polskiego w kl. 7:

- **celującą** otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania języka polskiego w danej klasie, samodzielnie i twórczo posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, bierze udział i osiąga sukcesy w olimpiadach i konkursach, jest aktywny, chętnie podejmuje się wykonywania prac nadobowiązkowych;
- **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania oraz poprawnie i samodzielnie stosuje wiedzę i umiejętności w rozwiązywaniu problemów;
- **dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności określone podstawą programową oraz poprawnie i samodzielnie stosuje wiedzę i umiejętności w rozwiązywaniu typowych problemów;
- **dostateczną** otrzymuje uczeń, który opanował w pełni wiedzę i umiejętności określone podstawą programową oraz wykonuje typowe zadania o średnim stopniu trudności;
- **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, mający braki w wiedzy programowej, lecz wykazujący duże chęci do współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie (z pomocą nauczyciela) rozwiązać proste zadania o niewielkim stopniu trudności. Jest obecny na lekcjach i wykonuje zadania domowe oraz ćwiczenia na lekcji;
- **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie opanował wiedzy objętej podstawą programową, nie jest w stanie wykonać (nawet przy pomocy nauczyciela) zadań o elementarnym stopniu trudności, a braki te uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy.

Uwaga! Na daną ocenę obowiązują ucznia również wymagania na wszystkie oceny niższe oraz wymagania z klas IV-VI.

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

Zakres	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	dopuszczają cy	dostateczn y	dobry	bardzo dobry	wzorowy
Uczeń:					
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	- klasyfikuje czytany utwór jako należący do	- wskazuje podstawowe cechy tekstów	- określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach, - posługuje się terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych,	- wyjaśnia różnice między poszczególnymi	- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty

<p>epiki, liryki lub dramatu, - zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi , - wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, tren, ballada, epepeja), odróżnia je od rodzajów literackich, - wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych, - zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami, - wiąże czytany</p>	<p>epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach, - stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi, - stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków, - wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać, - wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem,</p>	<p>- wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki, - rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów, - określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór, - odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze, - rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury, - wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, - wyszukuje i porządkuje cytaty, - wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa, - zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (wywiad, artykuł),</p>	<p>mi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych, - poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych, - poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów, - wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, - poddaje</p>	<p>literackie, porównuje utwory, - wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów, - w wypowiedziach posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich, - objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, - funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi, - poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną,</p>
--	---	---	--	--

	<p>utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem, - wymienia elementy warstwy przedstawienia dzieła sztuki, - wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał, - czyta fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych, rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako artykuł prasowy, - zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej</p>	<p>opisuje wartości, do których odwołuje się utwór, - zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury, - komentuje warstwę przedstawienia dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury, - wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu, - klasyfikuje poznawany tekst jako literacki,</p>		<p>refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór, - interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze, - wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury, - twórczo wykorzystuje informacje z tekstu we własnej pracy,</p>	<p>- odczytuje problematykę egzystencjalną i aksjologiczną poznawanych tekstów, - twórczo poszerza interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią dotyczącą innych dziedzin kultury, - porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury, - samodzielnie analizuje i interpretuje różne teksty kultury, - poddaje ocenie ich wartość estetyczną, - twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy,</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych</p>	<p>publicystyczny lub popularnonaukowy, rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: wywiad i artykuł), -znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych</p>		<p>- funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki, - samodzielnie określa cechy gatunków dziennikarskich (wywiad, artykuł), - analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich</p>	<p>- biegle wskazuje w tekstach cechy wywiadu, artykułu, - samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych</p>
--	--	---	--	---	--

<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny, - zauważa różnice między wymową a pisownią wyrazów, - poprawnie akcentuje wyrazy ze stałym akcentem, - rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, rodzinę wyrazów, tworzy wyrazy pochodne według wzoru, - rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy, w tym imiesłowy, - tworzy według wzoru imiesłowowy równoważnik zdania, - zna 	<ul style="list-style-type: none"> - świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się, - poprawnie zapisuje wyrazy, w których występują różnice między wymową a pisownią, - poprawnie akcentuje większość wyrazów, - dzieli proste wyrazy na podstawie słowotwórczą i formant, rozpoznaje wyrazy pokrewne, - rozpoznaje rodzaje imiesłowów, - tworzy imiesłowowy równoważnik zdania, - podaje znaczenie powszechnie używanych skrótów i skrótowców, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji, - poprawnie stosuje różne sposoby zapisywania głosek, - rozpoznaje podstawowe rodzaje zjawisk fonetycznych, - poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, - rozpoznaje i używa różne rodzaje formantów, - poprawnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu, - rozumie zasady tworzenia imiesłowów, - przekształca imiesłowowy równoważnik zdania na zdanie złożone i odwrotnie, - używa poprawnych form skrótów i skrótowców, - rozpoznaje różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, <p>świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych, - rozumie zjawiska fonetyczne związane z różnicami między wymową a pisownią wyrazów, - poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, stosuje w wypowiedzi odpowiednią intonację zdaniową, - odróżnia rdzeń od podstawy słowotwórczej, - tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i analizuje strukturę wyrazów pochodnych, - wyjaśnia 	<ul style="list-style-type: none"> - świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się, - formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy - świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne typy zdań i rodzaje wypowiedzeń, - dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów, wykorzystuje wiedzę o budowie wyrazów do wzbogacania własnych wypowiedzi, - wykorzystuje funkcjonalnie umiejętność tworzenia
------------------------------------	---	---	--	---	--

	<p>podstawowe skróty i skrótowce, używa ich w wypowiedzi, - stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, - stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, - nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, - stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym</p>	<p>poprawnie ich używa, - zauważa różnicowanie stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi, stosuje zasady etykiety językowej, - pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej</p>		<p>zasady tworzenia i odmiany imiesłowów, - poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, - określa funkcję skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa, poprawnie używa różne style wypowiedzi i je rozpoznaje, - wyjaśnia zasady etykiety językowej, - pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty</p>	<p>imiesłowów oraz wiedzę na temat skrótów i skrótowców w celu uzyskania precyzji wypowiedzi i wzbogacenia stylistycznego własnych tekstów, - bogaci swoje słownictwo, - wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach, - zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty</p>
--	--	---	--	--	--

TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> - krótko wypowiada się ustnie na podany temat, - stara się używać prostych środków retorycznych, - z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi, - pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad - stosuje akapity, - formułuje prostą tezę, - wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić, - przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych, - gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi, - pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, starając się zachować wyznaczniki gatunku, - stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy, - formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza, 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, - wykorzystuje środki retoryczne, - gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, - tworzy poprawnie plan wypowiedzi, - pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję, - stosuje akapity jako spójne całości myślowe, - formułuje tezę i hipotezę, - wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów, - przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego, - podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty, - formułuje wnioski wynikające z argumentacji, - rozpoznaje w tekstach reklamowych użyte środki perswazji i manipulacji, - zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, - dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje), - formułuje pytania związane z przerośnymi znaczeniami utworu, - głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację 	<p style="text-align: center;">zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi, - funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę, - samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, - tworzy szczegółowy plan wypowiedzi, - samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe, - twórczo i funkcjonalnie stosuje rytmy 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się, realizując zamierzony cel, - wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne, - samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób twórczy, - gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł, - pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe, - twórczo i funkcjonalnie stosuje rytmy
---------------------------------	--	---	---	--	---	--

	<p>codziennego życia, - stara się podać przykłady ilustrujące argumenty, - z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania, - rozpoznaje w tekstach reklamowych niektóre środki perswazji i manipulacji, - zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza), - formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawienia utworu, - głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe</p>	<p>wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji, - przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów, - podaje przykłady ilustrujące argumenty, - formułuje proste wnioski, rozpoznaje w tekstach reklamowych podstawowe środki perswazji i manipulacji, - zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, - podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu</p>		<p>, wywiad, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej, - stosuje rytm akapitowy, - samodzielnie formułuje tezę i hipotezę, - swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów, - podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty, - podsumowuje rozważania, samodzielnie formułuje wnioski, - rozpoznaje w tekstach reklamowych środki</p>	<p>akapitowy, - samodzielnie formułuje tezę i hipotezę, - wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny, - podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony, - samodzielnie formułuje wnioski, - rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji, - twórczo przekształca cudzy tekst w celu osiągnięcia określonego efektu, - formułuje trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w utworze, - recytuje</p>
--	---	---	--	---	--

	zasady wymowy	<p>cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje)</p> <p>,</p> <p>- formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu,</p> <p>- głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowej</p> <p>- wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji,</p> <p>- przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów,</p> <p>- podaje przykłady ilustrujące argumenty,</p>		<p>perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję,</p> <p>- zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,</p> <p>- samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje)</p> <p>,</p> <p>- formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu,</p> <p>- interpretuje głosowo utwór</p>	<p>utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków wyrazu</p>
--	---------------	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - formułuje proste wnioski, - rozpoznaje w tekstach reklamowych podstawowe środki perswazji i manipulacji, - zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, - podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje) ’ - formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, - głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, - przestrzega zasad intonacji zdaniowej 			
SAMOKSZTAŁCENIE	- korzysta, z poszanowanie	- korzysta, z poszano-	- korzysta z samodzielnie wybranych źródeł		- pogłębia swoją wiedzę - samodzielnie i aktywnie

	<p>m praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija nawyk systematycznego uczenia się, - uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych, - uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<p>waniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczy się systematycznie, - uczestniczy w projektach edukacyjnych, - podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału, - rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie, - uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie 	<p>informacji, szanując cudzą własność intelektualną,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie, - aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej, - uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii, - bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. - aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji, - z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych, - aktywnie, z sukcesami bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp., - występuje w roli lidera grupy, - aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu
LEKTURY OBOWIĄZKOWE I	czyta większość wymaganych	czyta większość wymaganych	czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę	czyta wszystkie wymagane	chętnie czyta i zna wiele tekstów

UZUPEŁNIAJ ĄCE	lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść	nych lektur w całości i zna ich treść		lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	ponadprogram owych
---------------------------	--	---	--	--	-----------------------

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.